

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Rebus Iaponicis, Indicis, Et Pervanis Epistolæ Recentiores

Hay, John

Antverpiae, 1605

Exemplvm Epistolae A P. Nicolao Longobardo Anno 1598 Ab Sinis Scriptæ
Ad Reverendvm Patrem Clavdivm Aqvaviva Societatis Iesv Præpositum
Generalem, Ex sermone Italo in Latinum à P. Ioanne Orano versæ. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61204)

EXEMPLVM
 EPISTOLAE A

P. NICOLAO LONGOBARDO

ANNO 1598 AB SINIS SCRIPTÆ

AD REVERENDVM PATREM CLAV-
 DIVM AQUAVIVA SOCIETATIS IESV
 Præpositum Generalem,

*Ex sermone Italo in Latinum à P. Ioanne
 Orano versa.*

Admodum Reuerende in Christo Pater.

LAPSO Octobri Macao ad T. P. literas de-
 di, quibus breui totius navigationis nostræ
 successu explicato, significabam, post feli-
 cem in hunc portum & Urbem appulsum, à
 Superioribus meis Sinenſi missioni (in qua
 iam verſor) me deſtinatum. His complectar
 quæ ſcribenda occurrunt, actis primùm di-
 uinæ maieltati, & ſecundùm eam T. P. toto
 pectore gratiis infinitis, ob ſingulare beneficium, quod præter
 meritum hac in miſſione ſum conſequutus, cùm iure conferri &
 comparari poſſit illuſterioribus, quæ hanc in horam ad has Indiæ
 partes factæ ſunt: ob multas & raras virtutes, quibus hæc Gens
 cæteris Ethnicorum nationibus præcellit. Diuina bonitas ſic me
 gratiis & donis ſanctiſſimis exornet, vt debito & obligationi re-
 ſpondeam, qua teneor eius agnitionem & gloriam in me & pro-
 ximis meis procurare.

Sumus in hoc vaſtiſſimo Sinarum Regno de Societate ſe-
 ptem, in duas ſedes (Reſidentias vocant) & miſſionem vnã di-
 ſtributi: Nanciani (quæ ciuitas eſt Prouinciæ Chianſæ) agunt
 Pater Ioannes Soërius & Ioannes à Roccia, Luſitanus vterque
 Sciancei, Ciuitate Prouinciæ Cantonis, mecum verſatur Fran-
 ciſcus Martinez frater noſter, Sinenſis natione, Pater Matthæus

Tom. ij.

M M m

Ricci,

Ricci, cum Patre Lazaro Cataneo, & Sebastiano Fernandez Sinensi, Pachinum progressi sunt, tentaturi num ecquæ sit insinuandæ Catholicæ veritatis via, quemadmodum ad finem dicturi sumus. Omnes, Dei gratia, hoc anno, fuimus semper. De me possum affirmare cœlum hoc, exercitationes, Gentis mores, & cætera, ita commoda, & ad meam consuetudinem apta, ut in media Italia versari videar.

Quæ Christianam Religionem concernunt, ad tria capita videntur mihi reduci posse. Opinionem, quam de nobis Sinenses conceperunt: Gentis huius in Christianas leges, & instituta, inclinationem: & modos ac instrumenta, quæ huiusmodi ausus & conatus requirunt.

Et, ut à primo ordiar: Opinio, quam optimam hæc genus de nobis studiisque nostris habet, ea est, Deo adiuuante, ut nesciam, an in præensum & decretum nobis finem maior esse possit: Acquamuis apud Sinas habitus semper sumus rari & singularis virtutis, & in omnibus scientiis versatissimi, nihilominus crevit bona hæc existimatio cum nouo habitu & titulo, quem ante tres annos assumpsimus, vestitu & ornatu, Sinensium Literatorum accepto, cum antè Bonziorum vestitu & nomine obsoletiore vteremur. Cuius mutationis hæc fuit ratio, quòd Bonzii apud Sinas, contra reliquarum gentium consuetudinem, contemptui sint, & de facie plebis habeantur, teneanturq; Mandarinis seu Præfectis seruire, cum quibus etiam non nisi genibus nixi agant, & magni fauoris loco sit, si in pedes erecti cum illis loquantur. A reliquo etiam populo parui existimantur, quòd eos parum honestos, libidinosos, & ignorantes, sine illa bona arte, sine humanitate, sine ingenio, sine literis credant: quodque hoc genus vitæ eligant, ut sine cura & labore, pecorum castæ, ventrem farciant, certo annuo fructu a Rege illis assignato: Maxime verò, quòd Sinenses propè omnes, athei cum sint, Bonziorum aras, ac delubra, ac inanum simulachrorum ministris contemnant. Cum igitur Societas nostra quindecim & plurimum annorum experientia didicisset, Bonziorum habitum & cultum exteriorem impedire, quem ab hac gente sperabant animarum cultum, post multas preces, sacrificia, & vota, deliberavit literatorum nomen & vestitum, tanquam fini incerto congruum, assumere, quod approbante & confirmante P. Visitatore, cæterisque Patribus, qui Macai agunt, fecit, cui etiam consultationi Reuerend. D. Ludouicus Cercheira, Japonum Episcopus, interfuit.

Hoc

Hoc literatorum Sinensium vestimentum honestum est & graue, & cuilibet Europæorum Religiosorum vestitui conueniēs. Procuramus verò sit vt communis & simplex, seu materiam seu colorem spectes, accommodando nos semper, quoad fieri potest, vitæ & instituto nostro. Et sanè hanc habitus mutationem sequuta est summa apud Sinenses auctoritas, & auctoritati adiunctus singularis affectus & amor: tum ob similitudinem eiusdem professionis & habitus, tum quòd hoc cultu externo familiaribus sermonibus locus daretur, cum vtriusque partis honestate & decoro; amica & frequenti visitatione, sessione, aut confessu æquali, disputatione liberiore & voluntaria magis; quòd abesset timor, quem primò cõceperant, eleuandæ auctoritatis suæ, approbata doctrina Bonziorum externorum, quo nomine primùm nostri vocabantur. Non hinc minutatim prosequar honores & fauores, quibus Sinenses, nostros prosequuti sunt, post hunc cultum & vitæ rationem: Id satis erit, vbique nostros Patres pro literatis honorari, seu nomen, vestem, visitationes, dona, ceterosque titulos, & ciuilis ac politici ritus rationes, quibus Literari Sinenses vtuntur, spectes. Atque hanc auctoritatem & existimationem iam obtinet Societas nostra, non apud Literatos modò, sed & Mandarinorum maioris & minoris potestatis: adeoque Regiæ Aulæ asseclas, qui Nanciani, vbi est nostra alia statio, commemorantur. Non defuit tamen, qui secretè & dolosè (vt fieri, præsertim inter Ethnicos, assolet) exploraret, & ingeniosè obseruaret, res nostras, quæ viuamus: cui rei studeamus; num domi vel foris mulierculas alamus, eiusdemque generis alia. Sed placuit Domino, Societatem nostram illæsam & ab omni sorde liberam conseruare, & velut rosam quandam, in hac Regione ab omnipotente sua manu plantatam; quæ quo plus manibus tractatur, & intuentium oculis exploratur, eo plus afflatu suo suauissimi odoris, nares perfundit, hominemque recreat. Quamobrem illi ipsi, qui facilius admittuntur, & cum nostris agunt familiaritè, optimè semper de nobis senserunt, sparsa fama vitæ sanctioris & doctrinæ absolutæ.

Ex his à Deo electis instrumentis, & Societatis præconibus, præcipuus est vir literatus, nomine Thaiso, cuius pater Mandarinus fuit, summæ potestatis, & in vniuersa Sina notissimus; vel, ob graua Regni onera feliciter administrata: vel ob libros, quos, à se doctissimè conscriptos, posteritati reliquit. Hic Thaisus multo tempore cum Patre Matthæo Ricci nostra in domo diuersatus est, Mathematicas quasdam demonstra-

riones & tractatus audiens, atque ex hac consuetudine & vso-
 miliari ita nostris addictus affectusque fuit, vt velut tuba & pri-
 co virorum eiusmodi, maximè verò Patris Matthæi Ricci, exte-
 rit; cumque nobilissimus sit, & inter grauissimos Literatos, filius-
 que prædicti Mandarinum, familiarissimè & amicissimè cum Tura-
 nis, hoc est, Prouinciarum procuratoribus, & Viceregibus, & aliis
 Proceribus conuersatur: vbique & apud cuiusque generis homi-
 nes tam bene & honorificè de nostris loquens, vt omnes eos co-
 gnoscere & in amicitiam se insinuare peroptent, clarissimè fare-
 res, quòd apud Sinas nec auditum, nec doctum, eiusmodi doctri-
 næ genus, quòd literati Europæi profitentur, vnquam fuerit. Et
 certè eorum eruditio, & doctrina, Romanorum, quæ tempore
 Ciceronis fuit, scientiam non excedit: sunt tamen exercitatissimi
 in certo scribendi & dicendi genere, quòd Chriæ nostræ & per
 breues acutæque sententias locutioni responderet, aut alteri au-
 cui in humanitatis studiis exercitationi, Eorum libri res mora-
 les & politicas optimè explicant; verùm quando aliquid ex natu-
 rali Philosophia attingunt, de iis potest dici, quòd olim de Me-
 lisse Aristoteles: *Peccant in materia forma*. Diebus retro lapsis, cum
 mihi sermo esset cum quodam ex Literatis, amico nostro, mihi
 congratulatus est, quòd duos libros legendo absoluissem, quoru
 alter, *De Adulterum disciplina*, alter, *De Medio Sempiterno*, intelli-
 gebatur, quos metaphysicæ aut primæ suæ philosophiæ loco ha-
 bent, dicuntque neminem foris extra Sinas intelligere eos posse.
 Sed, vt verum fatear, non plus inueni difficultatis, quàm in per-
 currendo Cicerone, aut Tito Liuiio. Quare non absque ratione
 solet huic eorum cogitationi & commèto respondere Pater Mat-
 thæus Ricci, contrarium eos debere credere, neminem videlicet
 meliùs Europæis eorū libros & intelligere & assequi. Vnde col-
 ligi potest, quantum admirentur & obstupescant Sineses, cum
 audiunt nostros tanta promptitudine & rerum omnium copia
 disputantes. Sed, vt meliùs intelligatur, quàm bonum officium
 præster Tai-so, diuulgando nostrorum studia, iisque nomen & au-
 thoritatem per Sinas comparando, mihi ad rem facere videret, si
 vnã ex pluribus epistolis, quas ad Patrè Ricci scribere solet, in
 medium proferam, quæ sic se habet.

THAISO